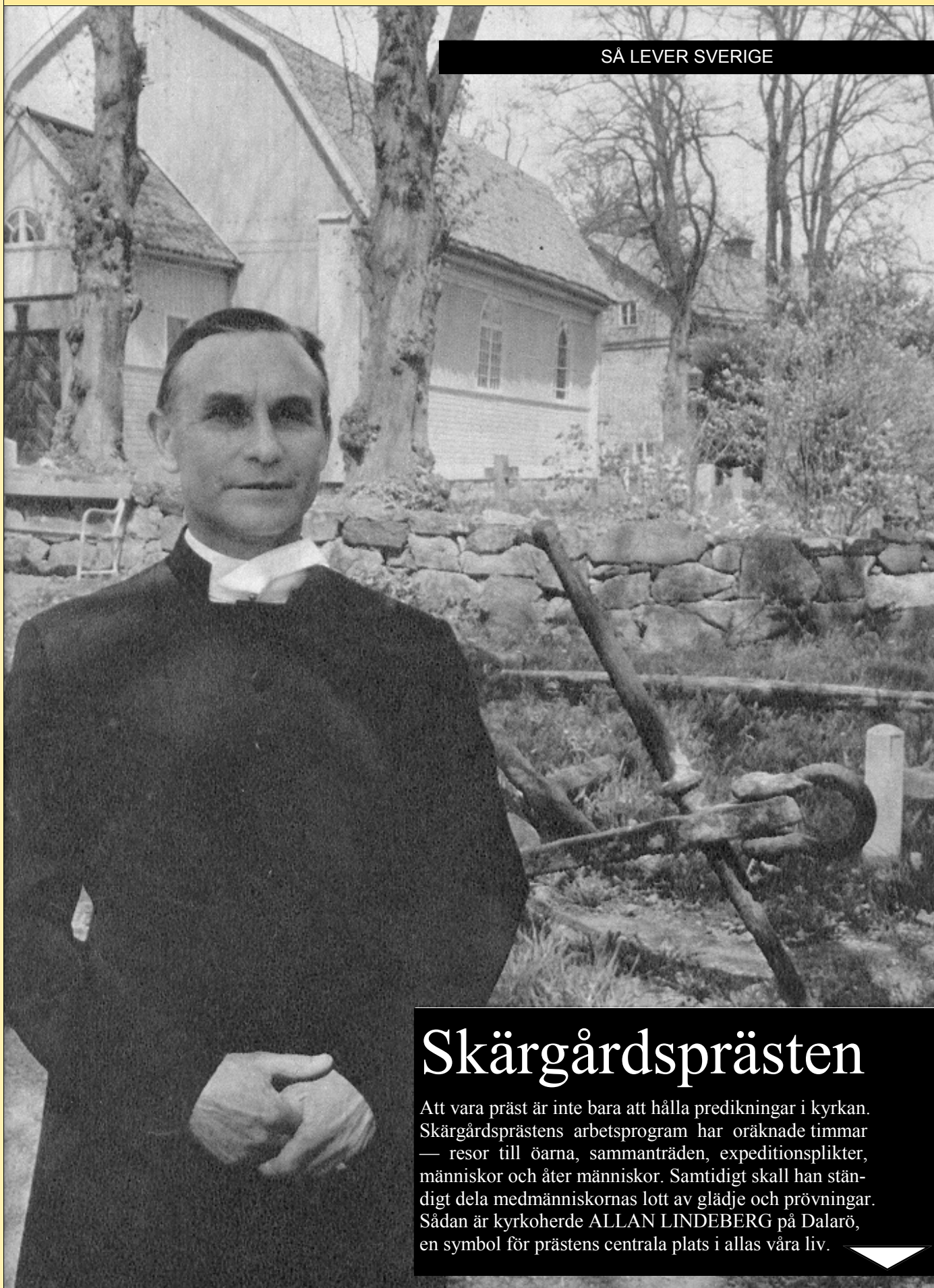

Reportage ur veckotidningen Husmodern från 1956 nr 27

Allan Lindeberg föddes 19/2 1897 i Kungälv. Han blev kyrkoherde (präst) i Dalarö församling 1933. Han blev känd som "faderallan" och var mycket omtyckt. Allan Lindeberg höll sin avskedspredikan i Dalarö 1963 efter 30 år i församlingen. Han avled 87 år gammal den 20/9 1984 i Täby.

SÅ LEVER SVERIGE

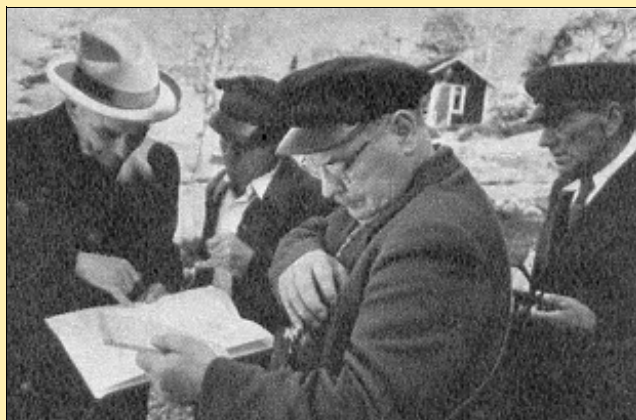

Skärgårdsprästen

Att vara präst är inte bara att hålla predikningar i kyrkan. Skärgårdsprästens arbetsprogram har oräknade timmar — resor till öarna, sammanträden, expeditionsplikter, människor och åter människor. Samtidigt skall han ständigt dela medmänniskornas lott av glädje och provningar. Sådan är kyrkoherde ALLAN LINDEBERG på Dalarö, en symbol för prästens centrala plats i allas våra liv.

Kyrkan äger mark, marken arrenderas, arrendet ska inspekteras. Det har också till kyrkoherdens arbete. Halv åtta hämtar en fiskebåt honom och komm.-fullm. Axel Johansson för att fara till Ornö.

Diskussionen Inom pastoratkyrkorådet - som det heter på ecklesiastikt vis - är livlig. Det rör sig om besiktning av bostadshusen och arrendator Arne Andersson - längst t. h. - och lantbrukaren Edvin Larsson bidrar över axeln med sina synpunkter. - Vägen behöver grusas och skjulet nere vid sjön rivas.

Så lever Sverige

Nästan alla människor har specialuttryck, som man säger omedvetet och ideligen: Alltså, Just det, Vet du. Kyrkoherde Allan Lindeberg säger: »Jaha, tralala, och det låter mycket trevligt. » Jaha, tralala, kom så går vi då.» »Jaha, tralala, så var den lilla saken klar».

Och han bekänner, att han nöter ut hattar tre gånger fortare än andra, människor. Går man en lördagsmiddag med honom på Dalarövägen när mycket folk är ute, förstår man det fullkomligt, av, på, av, på. »Goddag, fru Karlsson, Goddag, goddag Karlsson, Hej på dej, Stina».

Egentligen känns det vanvördigt att fästa sig vid såna småsaker först, men det är faktiskt sant. Och eftersom man ändå är vanvördig - och han själv håller styvt på chosfrihet och naturlighet - tänker man vidare: Den här karln verkar kul och han ser pålitlig ut.

- Ju sannare religiös man är, ju enklare och naturligare borde en människa vara, säger han. Vad vi än gör och vilka möjligheter vi än har - vi är ändå människor hela bunten. Och han tillägger allvarligare: Man ska frukta Gud mer än människor. Man dömer ofta efter ytan - man möter en som man tycker misslyckad

individ, en som är lite på dekis, lite trasig. Men man vet aldrig vilken guldgruva som kan finnas bakom! Det var en nyttig lärdom jag fick som sjömanspräst.

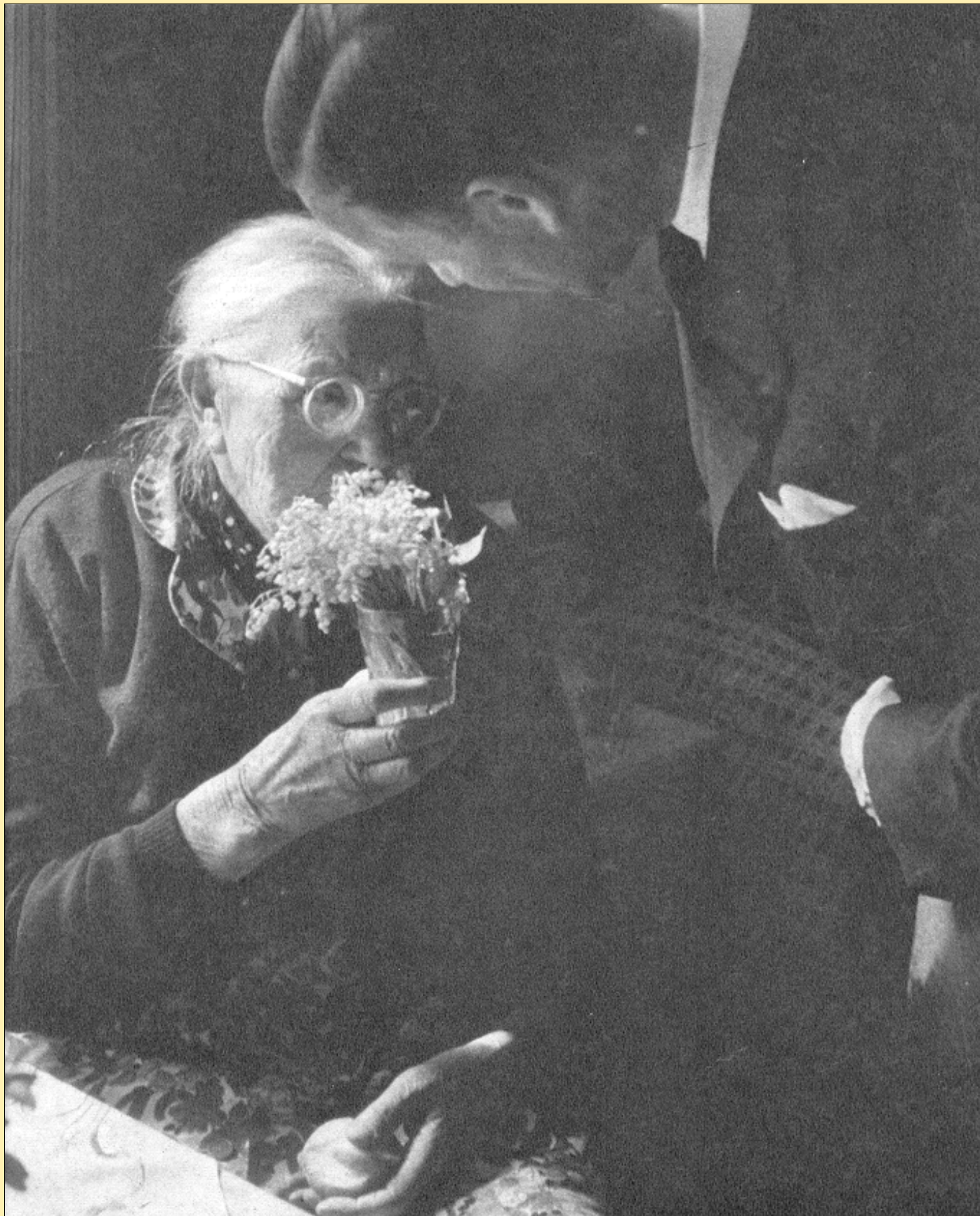
Allan Lindeberg har varit sjömanspräst i Rotterdam i sju år, i Hull i två månader, men är numera kyrkoherde i Dalarö församling utanför Stockholm sen tjugutre år, och dessutom utsedd av konungen till hovpredikant - vilket innebär en predikan i kvartalet i Slottskyrkan. Han är också stabspastor i Kustflottan med uppgift att hålla korum på marinens fartyg och att följa med kustflottan på kryssningar -vilket är mycket trevligt, säger han. På det viset har jag varit både i Ryssland och England och Finland. Och i år blir det antagligen Skottland och Riga.

Allt det där kan han hinna med - som han själv säger — tack vare att Dalaröförsamlingen är relativt liten, c:a 800 församlingsbor. Och det viktigaste: hans fru, Elsa; hjälper honom med expeditionsgöromålen och ja, hjälper honom med allting annat också", Hon själv vill helst hålla sig i bakgrunden, men var och en som varit i en prästgård på landet

(Forts. på sid.. 4)

Efter söndagens högmässa genljuder den sommarfagra och soldränkta kyrkbacken av de klara rösterna från Dalarös glada barnkör, vars jublande lovsånger nyss välldes ut från kyrklåktaren. Det är roligt med ungdom, tycker kyrkoherde Allan Lindeberg.

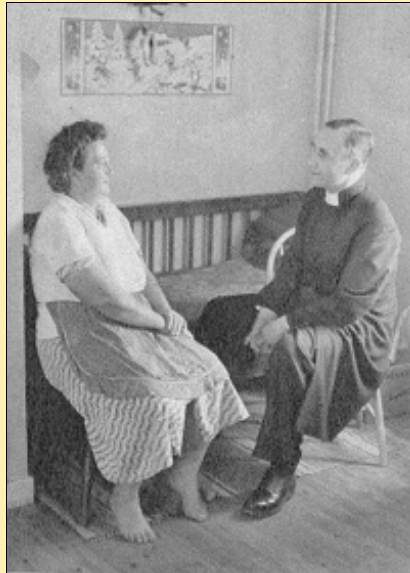

Hur står det till med flickorna idag då, hälsar kyrkoherden med näsan i liljekonvaljbuketten som gamla änkefru Amalia Lundholm på ålderdomshemmet fröjdar sina sinnen med, där hon sitter i en solstrimma vid fönstret. - flickornaKors, det var länge sen man var flicka, säger fru Lundholm glatt

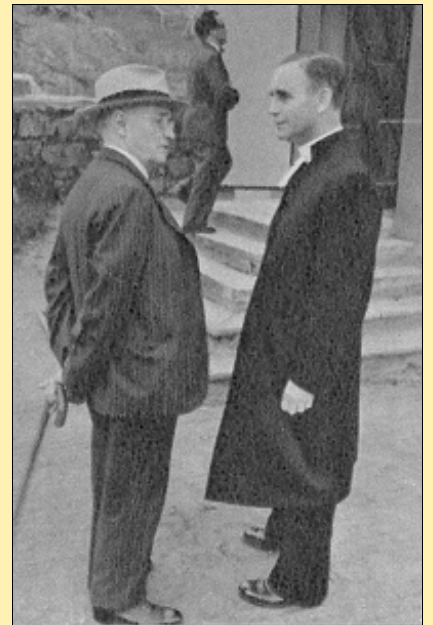
(Forts. på sid.. 4)

"General Smuts" - som den dag 88 år gamle pensionären Otto Jansson kallades förr i världen därför att han skötte renhållningen på Dalarö — brukar alltid få sig en rolig pratstund när kyrkoherden tittar in.

Det tar sin tid att komma skärgårdsbon in på livet, men när man blivit god vän är man God Vän, och kan — som hos arrendatorhustrun Margareta Karlsson på Ornö — prata förtroligt allvar när som helst.

På sommaren gör Guds fria natur människan ödmjuk och högstämd. Sommarvästen återfinns man nu ofta på kyrkbacken. Överste Axel Engdahl hör dit.

Bänkarna i den gamla 1600-talskyrkan på Dalarö brukar vara fullsatta sommartid när vattnen ligger lockande och öppna och även den långt ifrån boende skärgårdsbon kan ta sig fram. På vintern blir det mest Dalarös egna kyrkbor som letar sig dit. Skärgårdskyrkan sommartid är en upplevelse.

(Forts. på sid. 5)

vet, att utan en prästfru går det helt enkelt inte. Av deras tre barn är två bosatta i södra Sverige, yngsta dottern Anna är 18 år, bor hemma och går ännu i skolan.

Att vara präst - det är inte bara att skriva predikningar och viga folk, och man väljer inte heller prästyrket i brist på annat. Kyrkoherde Lindebergs släkt var prästsläkt från Kungälv - själv ville han bli sjöofficer men sprack på grund av synfel. En kväll som nybliven realstudent slank han in i aftonsången av en slump, hörde en predikan som handlade om att Gud behövde nya friska krafter i sin tjänst - en för övrigt ordinär predikan, säger kyrkoherden, men för mej blev det som en elektrisk stöt: Det här var direkt till mej. Det var en så kraftig upplevelse att jag kände mig omtöcknad. Så fick jag börja plugga igen — latin, grekiska och hebreiska. Men min väg var absolut utstakad.

Ett veckoprogram för Allan Lindeberg kan se ut så här: Söndagen, högmässa - med gäster från en grannförsamling på utflykt. Visning av kyrkan efteråt, varvid han berättar historien om tant Karlsson som varit där och säger till faster Karolina när hon kommer hem: - Du må tro de va en fin predikan idag! - Jaså, va sa prästen då? -- Mjaaa, inte ett enaste ett ja vet va de va - men bra va de!

Och han har också så mycket fin ironi och människokännedom att han leende berättar om flickan, som satt och nickade till under predikan - fast det var inte han själv som predikade den gången - och för upp när prästen slog näven i predikstolen under ett dramatiskt avsnitt. - Jag såg inte när hon flög upp - men jag såg när hon kom ner igen, skrattar han.

Senare på söndagen: kaffedrickning med alla de sextio grannförsamlingsborna på S:t Lukasstiftelsen i Dalarö som är en fin rekreationsplats för människor i behov av vila och andlig frid. S:t Lukasstiftelsen är en av de styrelser kyrkoherden är medlem i utom folkskolestyrelsen, barnavårdsnämnden, kommunalfullmäktige och kyrkliga syföreningen.

- Jag är ingen syföreningspräst, säger han utan att låta föraktfull, det är bara det att jag tycker kvinnorna klarar sig mycket bättre utan mig.

Måndag: Start halv åtta med fiskebåt till Ornö och några småöar för inspektion av arrendeboställen. Det är inte så invecklat som det låter: kyrkan äger mark som arrenderas ut, prästen och andra medlemmar av pastoratskyrkorådet ska titta efter att allt är som det ska.

Fast innan dess har kyrkoherden gjort sin vanliga morgongymnastik: bålrollning, armhävningar och ligga på golvet och slänga benen över huvudet.

I prästgårdens vardagsrum hänger till och med två romerska ringar, som inte används av kyrkoherdens barn utan av honom själv. Rummet för övrigt är en upplevelse: hela ena långväggen består av fönster med utsikt över Dalaröfjärden, hamnen och öarna utanför. Och risken med det här rummet, säger kyrkoherden, är att det gör det absolut omöjligt att arbeta härinne. Man kan inte låta bli att ideligen nyfiket titta genom fönstret för att se vilka som kommer och vilka som ger sig ut. Jag har till och med lärt mig känna igen på ljudet vilka båtar som kommer....

En tidig försommarmorgon i skärgården - det är obeskrivligt underbart, otroligt. En fiskebåt, en sån där med puff-puff-puff genom en lång skorsten, hämtar kyrkoherden och kommunalfullmäktiges ordförande på Dalarö. För varje ö, för varje kobbe där det finns en stuga, vinkar kyrkoherden och förklarar: - Jag brukar alltid vinka. Även om ingen vinkar tillbaka, så är jag ju bekant med huset i alla fall. Skärgårdsborna är ett fint släkte må ni tro. Det är inte lätt att komma dem in på livet, men när man väl blivit god vän med dem då är man också god vän. Deras kynne kan man bäst skildra så här. En skärgårdsgubbe stod och grävde i sina land när en sommargäst, en hög ämbetsman, kom förbi och började fråga vad han grävde för. Gubben svarade inte, visade inte med en min att han ens hört något. Till slut blev ämbetsmannen kränkt och sa:

Ni vet nog inte vem ni har att göra med, min gode man, jag är landshövding A:son...

- Jaha, sånt kan man väl också fö' sej på... sa gubben.

Lite längre fram på dagen står kyrkoherden och kommunalfullmäktige och andra mäktiga medlemmar inom kommunen på gårdsplanen till första inspektionstomten och kyrkoherden förklarar pastoratskyrkorådet öppnat. Men det är inte så högtidligt som det låter. Det blir det inte när medlemmarna lättat på kragen och solen skiner och göken gal nästanstans bortåt öarna och kyrkoherden sekunden innan förklarat att liljekonvaljer är något av det finaste Gud skapat.

Till kvällen är han hemma igen och hans fru konstaterar att solen tagit mest på näsan på honom. Två dagar i veckan har han expeditionsgöromål, en dag far han in till Hårsfjärden. På lördagen går han på besök till ålderdomshemmet. Hälsar bl. a. på rallaren Lantz, som förklarar att slåss de gör han inte numera med Jansson, rumsgrannen. -Nää, de va när man va ung - men då kunde man få sig en rejäl snyting ibland!

Prästen - utom läkaren är väl prästen den som kommer en allra närmast in på livet, det må vara glädje eller lidande. Hela långa raden av ceremonier, dop, konfirmation, vigsel, begravning och naturligtvis nattvarden, är människolivets milstolpar. Ingenting av detta är någon människa helt likgiltig inför. Hur man kan vara glad med de nygifta och stolt med dopföräldrarna och sörja med de sörjande - det som för en utomstående verkar omöjligt, det är enligt kyrkoherde Lindeberg ingen hemlighet eller omöjlighet, därför att kraften inte kommer av egen förmåga utan av Gud.

Om det är något jag lever efter är det detta, säger han: Allt förmår jag i honom som giver mig kraft. Jag kan berätta: Min mor dog för en kort tid sedan, och jag jordfäste henne själv. Jag ville göra det själv. Liksom man har två lungor och två njurar - men kan klara sig med en om det behövs - likaså har man krafter som hjälper en, när det är som svårast. Ibland känner man sig absolut oduglig - det gör väl alla människor och jag med. Så där så man skulle vilja springa ifrån alltihop men så plötsligt finns kraften där igen.

- Man måste hjälpa till utifrån också, det är sant. Min hjälp är att isolera mig fullständigt så där en fjorton dagar när det behövs. Semester brukar jag annars inte ta. Men att under en kort tid läsa, eller vandra i naturen - det hjälper en att liksom rinna till igen, om ni förstår vad jag menar.

- Jag brukar tänka när jag döper någon liten en, de är så hjälplösa och små, men ändå: Vilka oerhörda resurser, vilken begåvning och vilka krafter finns inte i det där lilla livet! Varje människa har sin begåvning och sin begränsning. Vanligen upptäcker man sin begränsning först - men den dagen man upptäcker vilka möjligheter man har genom att vara människa - den dagen är förunderlig. Det är underbart att leva, därför att det hela tiden är ett vardande, hur gammal och vis, man än blir.

- Så är det fina, underbara livet.

Och det finaste med kyrkoherde Lindeberg visar han själv bästa provet på: Han är inte bara officianten. Han är i ändå högre grad vardagsmänniskan - låt vara starkare än de flesta andra. Men en som med ett litet leende sitter en eftermiddag och läser brev och hälsningar sen sjömansprästären, och som inte bryr sig så mycket om formuleringarna som om innehållet: -Vill pastorn gå till baren på Marin Street, där finns en mycket stor och lång karl som har kvitto på en pantsatt ring värd två gulden. Jag är rädd de säljer ringen så om pastorn ville lösa ut den...

-Har rymt från främlingslegionen och sitter i fängelse för det. Har köpt frimärken för två bullar för att kunna skriva till pastorn...

Och som slutkläm den välgångsönskan han fick när han sökte tjänsten i Dalarö: -Vill önska pastorn God Tur. Skriv nu en hejdundrande predikan som gör susen!

Sjömansåren sitter djupt hos kyrkoherde Lindeberg och det stämmer med honom själv: folk på sjön är folk utan krumbukter. En vanlig lotssignal på Dalaröfjärden är en lång, tre korta. Ibland händer det att en extra signal kommer efter. Det är inget misstag. Det är en hälsning till kyrkoherde Lindeberg från gamla bekanta.